

PHÁT TRIỂN SẢN PHẨM DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI HUYỆN PHONG ĐIỀN, THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Trần Thị Kiều Trang¹, Tăng Tấn Lộc², Lê Văn Hiệu³ và Dương Thanh Xuân²

¹Trung tâm Chuẩn đầu ra và Phát triển nguồn nhân lực, Trường Đại học Tây Đô

²Khoa Ngữ văn, Trường Đại học Tây Đô

³Khoa Khoa học và Xã hội nhân văn, Trường Đại học Cần Thơ

(Email: tangtanloc@gmail.com)

Ngày nhận: 11/11/2018

Ngày phản biện: 20/11/2018

Ngày duyệt đăng: 15/01/2019

TÓM TẮT

Mục tiêu của nghiên cứu nhằm khảo sát sản phẩm du lịch và đề xuất một số giải pháp cho phát triển du lịch cộng đồng tại huyện Phong Điền, Thành phố Cần Thơ. Kết hợp các phương pháp nghiên cứu lý thuyết và thực tế để đánh giá tổng quan các sản phẩm du lịch (SPDL) hiện có trên địa bàn huyện Phong Điền, thành phố (TP) Cần Thơ. Từ kết quả khảo sát, một số giải pháp được đề xuất nhằm tạo ra SPDL đặc trưng và góp phần quảng bá hoạt động du lịch cộng đồng (DLCD) tại địa phương. Việc phát triển các sản phẩm DLCD đặc trưng của huyện Phong Điền không chỉ giúp du lịch địa phương thu hút du khách mà còn hỗ trợ người dân khai thác tốt hơn các tiềm năng du lịch và thúc đẩy du lịch địa phương phát triển theo hướng bền vững.

Từ khóa: Du lịch cộng đồng, giải pháp phát triển, huyện Phong Điền, sản phẩm du lịch, TP Cần Thơ.

Trích dẫn: Trần Thị Kiều Trang, Tăng Tấn Lộc, Lê Văn Hiệu và Dương Thanh Xuân, 2019. Phát triển sản phẩm du lịch cộng đồng tại huyện Phong Điền, thành phố Cần Thơ. Tạp chí Nghiên cứu khoa học và Phát triển kinh tế, Trường Đại học Tây Đô. Số Chuyên đề: 155-164.

*Tiến sĩ Trần Thị Kiều Trang – Phó Giám đốc Chuẩn đầu ra và Phát triển nguồn nhân lực, Trường Đại học Tây Đô

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nằm ở vị trí trung tâm của vùng Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) và là một đô thị trẻ năng động, Cần Thơ đã và đang trở thành một lực hút của du lịch ĐBSCL. Đóng góp đáng kể vào sự phát triển du lịch ở thành phố (TP) Cần Thơ trong những năm gần đây là việc xây dựng thành công và phát triển mô hình DLCĐ ở huyện Phong Điền, TP Cần Thơ. Huyện Phong Điền là “vành đai xanh” của TP với những vườn cây trái sum suê, không khí trong lành, kênh rạch chằng chịt cùng nét văn hóa nông nghiệp của người dân. Những lợi thế đó đã giúp Phong Điền dần hình thành loại hình DLCĐ và thu hút du khách cả trong và ngoài nước. Tuy nhiên, không nằm ngoài những hạn chế trong phát triển DLCĐ của cả nước, các sản phẩm DLCĐ ở huyện Phong Điền vẫn bị trùng lặp, các điểm du lịch còn nhỏ lẻ, mang tính tự phát và quan trọng nhất là chất lượng dịch vụ và nguồn nhân lực còn yếu kém. Điều đó ảnh hưởng rất lớn đến sự hài lòng và khả năng quay lại của du khách, làm hạn chế sự phát triển du lịch bền vững trong tương lai. Chính vì vậy, việc phân tích, đánh giá về các SPDL hiện tại nhằm đề xuất các giải pháp phát triển sản phẩm DLCĐ tại huyện Phong Điền theo hướng bền vững là vấn đề cần được quan tâm.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Bài báo sử dụng các phương pháp nghiên cứu chủ yếu như sau:

- *Phương pháp tổng hợp tài liệu*: tài liệu lý thuyết về SPDL, kinh nghiệm tổ chức hoạt động du lịch trên thế giới cũng như ở Việt Nam được chúng tôi tổng hợp

từ nhiều nguồn đáng tin cậy như bài báo từ các tạp chí khoa học, luận văn, luận án... đây chính là cơ sở để tiến hành các khảo sát, điều tra và đề xuất các giải pháp phát triển sản phẩm DLCĐ tại huyện Phong Điền.

- *Phương pháp bản đồ*: được sử dụng để xác định và phân bố chính xác vị trí của các điểm du lịch, các nguồn tài nguyên, cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch, trên cơ sở đó đánh giá tổng quan các SPDL hiện có tại địa phương, từ đó đưa ra định hướng phát triển và tổ chức hoạt động DLCĐ trong tương lai.

- *Phương pháp khảo sát, điều tra*: được thực hiện bằng bảng hỏi và phỏng vấn trực tiếp chủ các cơ sở du lịch, người dân, chính quyền địa phương và các công ty du lịch về tình hình phát triển DLCĐ nhằm tạo nên cơ sở thực tiễn cho đề tài. Bên cạnh đó, việc trực tiếp khảo sát tại địa phương cũng giúp tác giả đánh giá sâu sắc hơn các SPDL tại địa phương, từ đó đề xuất một số giải pháp gắn với thực tế phát triển của địa phương hơn.

- *Phương pháp toán thống kê*: công cụ được sử dụng để phân tích số liệu thống kê về thực trạng phát triển DLCĐ tại huyện Phong Điền là phần mềm SPSS. Do không cần kết quả kiểm định nên lệnh xử lý chủ yếu là thống kê mô tả.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

3.1. Đánh giá tổng quan về sản phẩm du lịch tại huyện Phong Điền, thành phố Cần Thơ

Theo Luật Du lịch định nghĩa thì SPDL là tập hợp các dịch vụ trên cơ sở

khai thác giá trị tài nguyên du lịch để thỏa mãn nhu cầu của du khách. Như vậy SPDL bao gồm tài nguyên du lịch, hàng hóa, các dịch vụ và tiện nghi phục vụ khách du lịch.

SẢN PHẨM DU LỊCH = TÀI NGUYÊN DU LỊCH + DỊCH VỤ DU LỊCH

Để đánh giá tổng quan về SPDL tại huyện Phong Điền, TP Cần Thơ, tác giả đã tổng hợp tài liệu và tiến hành khảo sát, phỏng vấn các nội dung chủ yếu gồm: tài nguyên du lịch, các loại hình du lịch, dịch vụ du lịch và chất lượng nguồn nhân lực.

3.1.1. Tài nguyên du lịch

Huyện Phong Điền với thế mạnh là các vườn trái cây xanh mướt cùng hệ thống kênh rạch chằng chịt đậm nét văn hóa miệt vườn, không khí miền quê yên ả gắn liền với cuộc sống thanh bình của những con người chân chất hiền lành, các nét văn hóa đầy giá trị, tất cả là tiềm năng để phát triển loại hình du lịch sinh thái - văn hóa gắn với cộng đồng. Ngoài ra với vị trí địa lý thuận lợi, giáp với trung tâm TP Cần Thơ, có đường Nguyễn Văn Cừ nối dài và Lộ Vòng Cung, nằm cạnh Kênh Xáng Xà no nên vấn đề giao thông khá thuận tiện và tận dụng được hệ thống cơ sở hạ tầng của mình. Vấn đề an ninh chính trị, trật tự xã hội tại đây luôn được đảm bảo, tạo cảm giác an toàn cho khách tham quan cũng góp phần vào sự phát triển du lịch của huyện. Tuy nhiên, khó khăn lớn nhất đó là tài nguyên du lịch ở các tỉnh ĐBSCL tương đối giống nhau đặt ra vấn đề làm thế nào để DLCD huyện Phong Điền nổi bật so với các địa phương khác.

3.1.2. Các loại hình du lịch

Dựa trên những điều kiện sẵn có, hiện nay huyện Phong Điền đã khai thác và tổ chức các hoạt động du lịch khá đa dạng, có thể kể đến một số loại hình du lịch đặc thù gắn liền với cộng đồng địa phương sau:

- Du lịch sinh thái – vườn trái cây: Đây là loại hình chủ yếu đang được khai thác hiện nay. Ở hầu hết các điểm du lịch vườn, du khách sẽ được mua vé “bao bụng”, giá vé tùy theo mùa. Bên cạnh đó, du khách có thể tham gia các trò chơi tại vườn như chèo xuồng, tát mương bắt cá, kéo lưới... thuê xe đạp tham quan khung cảnh làng quê, thưởng thức các món ăn địa phương...

- Du lịch văn hóa - di tích lịch sử - tâm linh: Khi đến với Phong Điền, ngoài việc được tham quan các vườn trái cây, du khách sẽ có dịp tìm hiểu và thưởng thức nét nghệ thuật độc đáo của miền sông nước Nam Bộ - đờn ca tài tử - mà nghệ sĩ là chính những người dân địa phương. Ngoài ra, du khách còn có thể tham quan các di tích lịch sử - văn hóa - tâm linh như Di tích lịch sử văn hóa Giàn Gừa (xã Nhơn Nghĩa), Thiền viện Trúc Lâm Phương Nam (xã Mỹ Khánh), Di tích lịch sử văn hóa Chiến thắng Ông Hào (xã Trường Long),...

- Du lịch ẩm thực: Mỗi vùng, mỗi địa phương có những nét văn hóa riêng về ẩm thực, đó một trong những SPDL thu hút du khách. Đến với huyện Phong Điền, du khách sẽ được thưởng thức các món đặc trưng của vùng sông nước Cửu Long như cá tai tượng chiên xù, cá lóc nướng, lẩu mắm, canh chua,... Ngoài ra, du khách

còn có thể trải nghiệm tự tay làm món bánh hỏi mặt võng truyền thống của gia đình ông Út Dzách - là đặc sản nổi tiếng của huyện.

- Du lịch homestay: Loại hình du lịch này giúp du khách có thể trải nghiệm trọn vẹn văn hóa - sinh hoạt của CDDP. Du khách được sống với người dân trong những ngôi nhà đơn sơ, hái trái cây, chăm sóc vườn, bắt cá, chế biến món ăn, đi chợ, làm bánh... cùng chủ nhà. Qua đó giúp du khách hiểu và cảm nhận được phần nào lối sống của người dân địa phương.

Trong đó, các loại hình du lịch được nhiều du khách lựa chọn thông qua các công ty du lịch bao gồm du lịch văn hóa, du lịch tham quan và du lịch sinh thái.

3.1.3. Dịch vụ du lịch

Dịch vụ du lịch được xem là yếu tố quan trọng để đánh giá chất lượng của một điểm du lịch, ảnh hưởng đến sự hài lòng của du khách, tạo nên thương hiệu và sức hấp dẫn của cơ sở du lịch. Ngoài ra, xây dựng các dịch vụ du lịch hiệu quả có thể kéo dài thời gian lưu trú và tăng khả năng chi tiêu của du khách nhằm mang lại chất lượng và lợi nhuận cao trong HDDL. Chính vì vậy, hiện nay, các điểm du lịch sinh thái - vườn trái cây tại huyện Phong Điền không chỉ đơn thuần tham quan vườn trái cây mà còn tổ chức nhiều dịch vụ khác như ăn uống, lưu trú, trải nghiệm nghề truyền thống, đóng vai, tham gia các trò chơi dân gian (chèo xuống, tát mương bắt cá...), thưởng thức đờn ca tài tử, mua bán đồ lưu niệm...

Tuy nhiên, hầu hết các dịch vụ tại các điểm đều giống nhau đã gây ra sự cạnh

tranh và chưa phát huy được lợi ích của DLCĐ. Cụ thể, các cơ sở du lịch đều có phục vụ ăn uống với các món ăn miền sông nước như lẩu mắm, cá lóc nướng, cá tai tượng chiên... Hầu hết các điểm du lịch đều phát triển từ hộ gia đình làm nông nên hoạt động chính vẫn là tham quan các vườn trái cây bao gồm dâu Hạ Châu, vú sữa, chôm chôm, cam, nhãn, măng cụt... Các trò chơi dân gian đều là đi cầu dây, xe đạp thăng bằng, tát mương bắt cá, chèo xuống... Các dịch vụ thật sự hấp dẫn và tác động đến chi tiêu của du khách nhằm tăng doanh thu du lịch như biểu diễn nghệ thuật, trải nghiệm nghề truyền thống, mua bán đồ lưu niệm thì vẫn chưa phổ biến. Tại các cơ sở tác giả khảo sát vào tháng 4/2018 chỉ có Homestay Mỹ Thuận có tổ chức biểu diễn đờn ca tài tử và đó là một trong những lí do cơ sở thu hút du khách dù vị trí và giao thông khá khó khăn, đặc biệt là khách quốc tế. Mặt khác, những mặt hàng lưu niệm vẫn còn khá mờ nhạt, chưa đặc trưng và có tính đột phá, các mặt hàng lưu niệm hiện nay chủ yếu nhập từ nơi khác như túi thổ cẩm, nón lá, kẹo dừa, bánh pía... Vườn cacao Mười Cường là cơ sở duy nhất có mặt hàng lưu niệm mang dấu ấn riêng - đó là những sản phẩm từ cacao do chính cơ sở sản xuất. Ngoài ra, còn một số dịch vụ khác như thuê xe đạp, dịch vụ tàu tham quan chợ nổi, các tour du lịch một ngày, đón khách tham quan, đóng vai địa chủ... nhưng vẫn còn khá hạn chế.

Không chỉ vậy, hệ thống cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất - kĩ thuật tại địa phương còn nhiều yếu kém, giao thông tại một số điểm du lịch còn nhiều khó khăn, các hoạt động vui chơi - giải trí về đêm còn nghèo

nàn. Điều này đã làm hạn chế thu nhập du lịch và sự đóng góp của du lịch vào sự phát triển kinh tế - xã hội của huyện Phong Điền và TP Cần Thơ.

3.1.4. Chất lượng nguồn nhân lực

Lực lượng lao động có liên quan trực tiếp đến quá trình hình thành SPDL cũng như quyết định chất lượng dịch vụ của địa phương. Kết quả điều tra tại 13 điểm du lịch vườn trái cây - homestay có 220 lao động được sử dụng trực tiếp, bao gồm cả lao động nhà và lao động thuê. Trung bình mỗi ngày 13 điểm tham quan đón tiếp khoảng 1100 lượt khách, trong khi lực lượng lao động tại các điểm này có 220 lao động bao gồm cả quản lý và nhân viên phục vụ. Như vậy trung bình trong một ngày 1 lao động phục vụ cho khoảng 5 du khách, với tương quan này có thể đảm bảo được chất lượng phục vụ.

Về trình độ chuyên môn, phần lớn các lao động đều là những người dân địa phương có truyền thống làm nông nghiệp nên vấn đề tổ chức và quản lý còn gặp nhiều khó khăn, kiến thức và nghiệp vụ không cao, họ phục vụ khách chủ yếu theo kinh nghiệm. Cách phục vụ hiện nay tuy có tính gần gũi, thân mật, dễ tạo sự gắn kết giữa du khách với chủ vườn nhưng không đủ sức hấp dẫn, chuyên nghiệp để đáp ứng các nhu cầu vui chơi, nghỉ dưỡng, nghiên cứu và khám phá của một bộ phận du khách. Bên cạnh đó, trình độ ngoại ngữ cũng là một thách thức lớn đối với các cơ sở, mỗi cơ sở chỉ có 1 - 2 người có thể nói ngoại ngữ nên còn tình trạng bất đồng ngôn ngữ khi đón tiếp và phục vụ khách quốc tế.

3.2. Đề xuất giải pháp phát triển sản phẩm du lịch cộng đồng tại huyện Phong Điền, thành phố Cần Thơ

3.2.1. Tập trung nghiên cứu những sản phẩm du lịch độc đáo

Đối với loại hình du lịch lễ hội, chính quyền cần nâng tầm các lễ hội truyền thống mang đậm văn hóa địa phương và tổ chức các lễ hội hiện đại với các hoạt động hấp dẫn nhằm quảng bá hình ảnh du lịch và thu hút du khách như Rằm Tháng Giêng, Lễ vía Bà Thượng Động Cổ Hi, Ngày hội Du lịch sinh thái Phong Điền - Cần Thơ... Các lễ hội gắn với tâm linh cần bố trí trang hoàng đẹp mắt nhằm gây ấn tượng với du khách, tăng thêm nhiều hoạt động hấp dẫn như không gian âm thực chay, các buổi thuyết giảng về các vấn đề thiết thực trong cuộc sống hoặc thả hoa đăng trên sông... nhằm tạo điều kiện tăng thu nhập cho người dân bằng cách phục vụ ăn uống, nhang đèn cúng lễ, dịch vụ chèo thuyền thả hoa đăng... Tuy nhiên cần phải có kế hoạch cụ thể và quản lý chặt chẽ để tránh tình trạng biến tướng ở các lễ hội và gây ô nhiễm môi trường, làm xấu hình ảnh của du lịch địa phương.

Đối với các dịch vụ du lịch, cần đảm bảo về chất lượng phục vụ và tính hấp dẫn của các hoạt động. Người dân có thể tận dụng các thương hiệu sẵn có của địa phương gắn kết với các hoạt động du lịch sẽ tạo cho du khách sự hứng thú, có thể kể đến các thương hiệu như bánh hỏi mặt võng Út Dzách, dâu Hạ Châu, gạo Phong Điền, cacao Mười Cường, rượu Trường Long... Các hộ gia đình tham gia du lịch có thể tổ chức các hoạt động đặc sắc liên quan đến đời sống, văn hóa và ẩm thực

như soi ếch, bắt đom đóm, thử tài chần nuôi của du khách, hướng dẫn du khách làm nghề truyền thống (bán hàng trên chợ nổi, đan lưới, đan lợp, chằm nón lá...), hướng dẫn du khách chuẩn bị nguyên liệu và chế biến món ăn địa phương, hướng dẫn chăm sóc và thu hoạch nông sản, biểu diễn nghệ thuật đờn ca tài tử... Quan trọng là các chủ vườn cần tạo ra dấu ấn đặc trưng cho cơ sở của mình về một mặt nhất định, có thể về ẩm thực như bánh hỏi mặt võng, gỏi thập cẩm (Nhà vườn sinh thái Út Dzách), gà sốt dâu Hạ Châu (Vườn du lịch sinh thái Giáo Dương), gà nẫu ấu (Khu du lịch sinh thái Lung Cột Cầu) hoặc về các hoạt động trải nghiệm như “Một ngày làm điền chủ” và tham quan Nhà cổ Nam Bộ (Khu du lịch Mỹ Khánh), thưởng thức đờn ca tài tử (Homestay Mỹ Thuận)... SPDL mang nét đặc trưng riêng là một loại sản phẩm có sức cạnh tranh cao nhất trong các loại sản phẩm.

Bên cạnh nhu cầu tham quan, nghỉ dưỡng, khám phá và trải nghiệm, du khách còn có nhu cầu mua sắm để phục vụ cho bản thân và làm quà tặng bạn bè hoặc người thân. Đặc biệt, khi đối tượng khách là khách quốc tế, hoạt động này lại trở thành hình thức xuất khẩu tại chỗ, từ đó, lợi nhuận sẽ được nâng cao hơn nữa. Chính vì vậy, bên cạnh việc hoàn thiện các sản phẩm có sẵn để phục vụ cho du khách, việc tổ chức sáng tạo quà lưu niệm mang nét đặc trưng của địa phương và phù hợp với tiêu chuẩn của du khách là việc rất cần thiết. CĐDP có thể khôi phục và phát triển các nghề truyền thống như chằm nón lá, đan lợp, điêu khắc gỗ... nhằm tạo ra các sản phẩm độc đáo với các biểu tượng địa phương để du khách có thể

lựa chọn hoặc tự tay làm các mặt hàng lưu niệm. Ngoài ra, người dân có thể làm mô hình hoặc tranh ảnh về các điểm du lịch nổi bật của địa phương như chợ nổi Phong Điền, Thiền viện Trúc Lâm phương Nam... từ các nguyên liệu đơn giản và gần gũi như gạo, tre, gỗ, chai nhựa, gạo dứa, vỏ lon... Cần lưu ý là các sản phẩm lưu niệm nên được thiết kế nhỏ gọn phù hợp với việc vận chuyển của du khách; các loại nông sản như sản phẩm từ cacao, trái cây, rượu Trường Long, gạo Phong Điền... cần được kiểm tra chất lượng, đăng kí bảo hộ thương hiệu, cải thiện hình thức bao bì cho sản phẩm, xây dựng các khu sản xuất và trưng bày để du khách có thể vừa tham quan và lựa chọn mang về làm quà tặng.

Đồng thời, cần tận dụng tốt các nguồn lực sẵn có về vốn để sửa chữa, nâng cấp và mở rộng các tuyến đường đến các điểm du lịch, đảm bảo việc đi lại thuận tiện của người dân và du khách. Bên cạnh đó, cần xây dựng lại các bến đò đón khách tham quan chợ nổi và bến đò ngang. Đồng thời nâng cấp mạng lưới điện và thông tin liên lạc, bưu chính viễn thông, cơ sở y tế để chất lượng phục vụ. Xây dựng bờ kè ven kênh Xáng Xà no để tránh hiện tượng sạt lở và đảm bảo cảnh quan đô thị. Tập trung đầu tư và kêu gọi đầu tư hiệu quả, tránh đầu tư tràn lan, trùng lặp, thi công không đúng tiến độ. Mở các điểm trưng bày và giới thiệu sản phẩm của địa phương. Xây dựng các điểm vui chơi, giải trí, tham quan về đêm để kéo dài thời gian lưu trú của du khách.

3.2.2. Khuyến khích sự tham gia của cộng đồng

Huyện Phong Điền cần xây dựng thành công không gian giao lưu văn hóa cộng đồng đậm chất bản địa để du khách cảm nhận được sự gần gũi và nhiệt tình của người dân, sự độc đáo và thú vị của văn hóa địa phương. Bên cạnh đó, người dân có thể tham gia gián tiếp vào phát triển DLCĐ của địa phương bằng cách tham gia cung ứng các dịch vụ, bao gồm: ăn uống, hướng dẫn, lữ hành... Phần lớn người dân tại huyện Phong Điền vẫn còn hoạt động nông nghiệp, đó sẽ là nguồn cung cấp lương thực - thực phẩm để phục vụ du lịch. Điều đó không chỉ đáp ứng nhu cầu ăn uống của du khách mà còn đảm bảo đầu ra cho các sản phẩm nông nghiệp của địa phương, góp phần phát triển cộng đồng.

Bên cạnh quá trình phát triển, cần nâng cao nhận thức của người dân trong việc bảo vệ và tôn tạo các tài nguyên du lịch để đảm bảo sự phát triển bền vững của loại hình du lịch này, cũng như đảm bảo CLCS của họ thông qua các hoạt động mà họ tham gia. Quan trọng nhất, chính quyền cần xây dựng cơ chế phù hợp nhằm tạo điều kiện cho sự tham gia của cộng đồng vào các hoạt động phát triển du lịch, đảm bảo cộng đồng được hưởng lợi từ du lịch. Đồng thời cũng nên mở thêm các lớp đào tạo kỹ năng, nghiệp vụ làm du lịch cho cộng đồng như kỹ năng nấu ăn, kỹ năng hướng dẫn, các lớp ngoại ngữ, các lớp vệ sinh an toàn thực phẩm... tổ chức các cuộc thi như người hướng dẫn giỏi,... để đánh giá năng lực của người dân. Tranh thủ sự hỗ trợ của các tổ chức trong và ngoài nước nhằm tăng cường năng lực

làm du lịch cho cộng đồng, hạn chế tác động đến cảnh quan và môi trường du lịch.

3.2.3. Phát triển nguồn nhân lực

Chính quyền địa phương cần đào tạo bài bản nguồn nhân lực tại địa phương. Các chương trình đào tạo cần được thiết kế dễ hiểu để người dân dễ tiếp thu và phù hợp với hướng phát triển du lịch của từng hộ dân: phục vụ ăn uống, hướng dẫn du lịch, chế biến món ăn, lữ hành, thiết kế chương trình tham quan, phục vụ lưu trú... Đồng thời, cần tạo điều kiện cho cộng đồng thích nghi với hình thức kinh doanh du lịch liên kết - hợp tác so với việc phát triển một cách riêng lẻ, tự phát như trước đây thông qua các buổi tuyên truyền, kí tên cùng tham gia, thảo luận phân chia lợi nhuận và hình thức hợp tác...

Bên cạnh đó, địa phương cần mở các lớp tập huấn theo định kì nhằm giúp người dân bổ sung những kỹ năng cần thiết cho từng sự đổi mới trong lĩnh vực du lịch và thay đổi phương thức hoạt động phù hợp. Xây dựng các chương trình nâng cao năng lực cộng đồng thông qua các buổi tập huấn, các chuyên tham quan và nghiên cứu mô hình hoạt động DLCĐ trong và ngoài nước như mô hình DLCĐ tại Cồn Sơn (Cần Thơ), Cù lao Thới Sơn (Tiền Giang), Sapa (Lào Cai), làng Pha Mee (Chiang Rai - Thái Lan)... Thành lập các câu lạc bộ du lịch theo từng xã hoặc theo từng ngành, tổ chức sinh hoạt định kì hàng tuần hoặc hàng tháng để người dân có thể chia sẻ những kinh nghiệm cũng như những khó khăn để được giải quyết kịp thời.

Ngoài ra, cần trang bị thêm cho người dân các kỹ năng cần thiết trong cung ứng dịch vụ du lịch như kỹ năng sơ cứu cho du khách khi gặp nạn, kỹ năng thuyết minh, kỹ năng quản lý, kỹ năng tổ chức, các phương thức nấu ăn theo tiêu chuẩn an toàn thực phẩm... Cần nâng cao trình độ ngoại ngữ cho người dân, trước hết là lực lượng hướng dẫn viên du lịch, nội dung chủ đề ngoại ngữ cần gắn với thực tế tại địa phương để người dân có được cơ hội thực hành ngay trong những lần đón tiếp du khách. Đặc biệt lưu ý người dân về truyền bá nền văn hóa địa phương đến du khách một cách chính xác và thân thiện, làm gương cho du khách về vấn đề bảo vệ môi trường và bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống vốn có.

Đối với cán bộ chính quyền địa phương tham gia quản lý hoạt động du lịch cần có kế hoạch bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn nhằm nâng cao năng lực quản lý cũng như trình độ chuyên môn để theo kịp sự phát triển của ngành du lịch. Tập trung vào các hình thức đào tạo ngắn hạn và có sự phối hợp chặt chẽ với các tổ chức trong và ngoài nước để tổ chức các khóa đào tạo với những nội dung có tính thực tiễn và chuyên môn cao.

3.2.3. *Đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá du lịch địa phương*

Để phát triển du lịch, thu hút du khách trong và ngoài nước, CDDP cần phải tích cực quảng bá hình ảnh du lịch đến với du khách thông qua các kênh truyền thông như: catalogue, brochure, báo du lịch, tạp chí du lịch, website, phim ảnh, diễn đàn, truyền hình... cần tạo ấn tượng cho du khách với những nội dung thông điệp mới

sáng tạo hơn với đầy đủ hình ảnh, âm thanh; phối hợp với các tổ chức truyền thông để quảng bá hình ảnh và con người huyện Phong Điền; liên kết với các công ty lữ hành, vận chuyên để quảng cáo trên taxi, bến xe...; thiết kế những đoạn phim ngắn giới thiệu hoạt động du lịch địa phương và chia sẻ trên các trang mạng xã hội phổ biến hiện nay như facebook, instagram, twitter, youtube...

Có thể tham khảo các chiến dịch quảng bá du lịch xuất sắc trong và ngoài nước để từ đó tổ chức các chương trình xúc tiến du lịch cho địa phương như chiến dịch “Tôi ghét Thái Lan” (2014), chiến dịch “Du lịch Queensland: Công việc tốt nhất thế giới” (2014), chiến dịch “Discover Thainess” (2015), quảng cáo du lịch Phú Yên qua bộ phim “Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh” (2015)... Ngoài ra, địa phương cũng cần có hệ thống bảng quảng cáo, chỉ dẫn cho du khách đến được với những điểm du lịch trên địa bàn, thành lập và phát hành Bản đồ du lịch huyện kèm Sổ tay du lịch văn minh cho du khách.

Các công ty du lịch - lữ hành, các cơ sở kinh doanh du lịch nên có các chương trình khuyến mãi đối với các tour theo ngày lễ, thời kỳ trái vụ, mùa mưa. Đối với du khách tự túc, nhóm khách lẻ, đặc biệt là giới trẻ, CDDP có thể thành lập nhóm trên các trang mạng xã hội phổ biến, điển hình là facebook để du khách có thể chủ động liên hệ, tìm hiểu về cách thức đi lại, địa điểm tham quan, các dịch vụ... tại địa phương để chuẩn bị kế hoạch tham quan; ngược lại, người dân cũng chủ động tư vấn, giới thiệu dịch vụ và hướng dẫn du khách, tạo cảm giác gần gũi và thân thiện ngay từ ban đầu.

Các cơ sở lưu trú, homestay tại huyện có thể liên kết với các ứng dụng và trang web du lịch như tripadvisor.com, booking.com, agoda.com, traveloka.com, vntrip.vn... để dễ dàng tiếp cận với nhiều đối tượng du khách hơn. Tham gia quảng bá du lịch địa phương tại các buổi hội chợ, lễ hội; phối hợp với ban tổ chức các hội nghị, hội thảo để thực hiện loại hình du lịch MICE. Quan trọng nhất là cần xây dựng thương hiệu DLCĐ huyện Phong Điền thành công.

Có thể nói, truyền miệng là hình thức tiết kiệm nhất nhưng mang lại hiệu quả rất cao trong công tác marketing. Vì vậy, để giới thiệu rộng rãi du lịch huyện Phong Điền đến khách hàng nội địa tiềm năng trước hết cần phải làm thỏa mãn nhu cầu đa dạng và phục vụ du khách với chất lượng tốt nhất, như vậy sẽ có điều kiện tiếp cận với thị trường khách mới thông qua khách cũ, đồng thời tăng khả năng quay lại của du khách.

Ngoài việc đa dạng hóa SPDL, đảm bảo an toàn giao thông và an ninh xã hội, bảo vệ môi trường... nên thường xuyên thăm dò ý kiến của du khách nhằm có những điều chỉnh hợp lý.

4. KẾT LUẬN

Huyện Phong Điền có vị trí địa lý thuận lợi, đồng thời có nguồn tài nguyên du lịch phong phú và đa dạng tạo nên những lợi thế cho sự phát triển ngành du lịch nói chung và loại hình DLCĐ nói riêng. Trên thực tế, trong những năm qua, DLCĐ của huyện đã có những bước phát triển mạnh

mẽ, thu hút nhiều du khách và đóng góp vào sự tăng trưởng kinh tế địa phương, đem lại nhiều hiệu quả kinh tế - xã hội - môi trường. Tuy nhiên, trong sự phát triển ấy vẫn còn tồn tại một số hạn chế ảnh hưởng đến tính bền vững của DLCĐ, cụ thể là những hạn chế về SPDL. Chính vì vậy, việc tập trung nghiên cứu và tạo ra những sản phẩm DLCĐ mang dấu ấn đặc trưng sẽ giúp huyện Phong Điền giải quyết những vấn đề còn tồn đọng trong phát triển du lịch và đạt được những mục tiêu của DLCĐ bởi vì SPDL mang nét đặc trưng là một loại sản phẩm có sức cạnh tranh cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Văn Chất và Dương Đức Minh, 2014. Phát triển du lịch cộng đồng dựa vào loại hình du lịch homestay tại ĐBSCL. <http://www.itdr.org.vn/vi/nghiencuu-traodoi/857-phat-trien-du-lich-cong-dong-dua-va-loai-hinh-du-lich-homestay-tai-dong-bang-song-cuulong.html> Truy cập ngày 20/3/2018.
2. Nguyễn Phạm Thu Giang, 2017. Phân tích tiềm năng phát triển du lịch cộng đồng kết hợp với làng nghề tại huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long. Luận văn thạc sĩ, Đại học Cần Thơ, Cần Thơ.
3. The ASEAN Secretariat, 2016. ASEAN Community Based Tourism Standard. Jakarta, Indonesia.
4. Võ Quế, 2006. Du lịch cộng đồng – Lý thuyết và vận dụng. NXB Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội.

DEVELOPING COMMUNITY TOURISM IN PHONG DIEN DISTRICT, CAN THO CITY

Tran Thi Kieu Trang¹, Tang Tan Loc², Le Van Hieu³ and Duong Thanh Xuan²

¹*Training Center for Graduation Standard – Human Resource Development*

²*Faculty of Linguistics and Literature, Tay Do University*

³*Faculty of Humanity and Social Sciences, Can Tho University*

(Email: tangtanloc@gmail.com)

ABSTRACT

This study aimed at surveying the tourist products and suggesting solutions for development of community tourism in Phong Dien district, Can Tho city. Both theoretical and practical research methods were. Based on the results, some solutions were proposed to create specific tourism products as well as to contribute to the promotion of community tourist activities in Phong Dien district. The development of typical community tourist products in Phong Dien district does not only make local tourist activities attractive to tourists but also supports local people to better exploit the tourism potential and to promote local sustainable tourism development.

Key words: *Can Tho city, community tourism, Phong Dien district, solutions, tourist products.*